

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 9P/72/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6615215476
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Triznová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2016:6615215476.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec samosudkyňou JUDr. Evou Triznovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: D. E., V. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: X. E., V. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX, toho času bytom K., C. P. X, štátny občan Slovenskej republiky a V. V., V. XX.XX.XXXX, trvale bytom L.Q. Q., P. V. XX, štátny občan Slovenskej republiky, v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a určenie výživného, takto

r o z h o d o l :

Z v e r u j e maloletého D. E., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky X. E., nar. XX.XX.XXXX.

Otec V. V., nar. XX.XX.XXXX j e p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého D. E., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, počnúc od 03.11.2012 do 31.12.2014.

Počnúc od 01.01.2016 j e o t e c p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého D. E., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 150,- Eur mesačne.

Zročné výživné za obdobie od 03.11.2012 do 31.03.2016 vo výške 1.001,54 Eur na maloletého D. E. súd p o v o ľ u j e otcovi platiť v mesačných splátkach 50,- Eur, až do úplného vyrovnania tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Prvú splátku zaplatí do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Bežné výživné od 01.04.2016 vo výške 150,- Eur mesačne j e o t e c p o v i n n ý zasielať k rukám matky spolu so splátkami zročného výživného najneskôr do 20.dňa toho ktorého mesiaca.

o d ô v o d n e n i e :

Súd začal konať na návrh matky, ktorý bol doručený Okresnému súdu Lučenec dňa 03.11.2015. Matka dieťaťa uviedla, že s otcom maloletého D. E. žili v pomere druha a družky. Správanie otca dieťaťa voči nej bolo agresívne, prerušila s ním spolužitie. Dňa 22.02.2011 nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody. Výchovu maloletého D. zabezpečovala sama. Počas výkonu trestu odňatia slobody jej otec dieťaťa neplatil žiadne výživné. Dohodli sa tak, že potom ako bude prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, vyplatí jej výživné v celkovej výške 8.400,- Eur. Napriek tomu, že z výkonu trestu odňatia slobody bol prepustený a začal pracovať v cudzine, výživné v tejto výške jej nezaplatil.

Súd vo veci určil termín pojednávania, na ktorom matka trvala na svojom návrhu. Poukázala na tú skutočnosť, že býva v byte v K., napriek tomu, že má evidovaný trvalý pobyt v I.. Uzavrela zmluvu o nájme bytu s prenajímateľkou E. E.. Platí nájomné 310,- Eur mesačne. Vyživovaciu povinnosť má ešte k jednému dieťaťu maloletej F. N., nar. 13.04.2007. Zdravotný stav maloletého D. J.e narušený. Začal

navštevovať materskú škôlku, avšak práve z toho dôvodu, že dieťa bolo často choré, musela zostávať s dieťaťom doma osobne. Na pojednávaní dňa 18.03.2016 matka dieťaťa uviedla, že trvá na tom, aby výživné na dieťa bolo určené spätne tri roky pred podaním návrhu na určenie výživného 03.11.2015, pričom pri vyčíslení zročného výživného je potrebné zohľadniť tú skutočnosť, že za rok 2015 otec dieťaťa výživné zaplatil.

Otec dieťaťa vypovedal tak, že súhlasí s tým, aby maloletý D. bol zverený do výchovy matky. Ochotný je platiť výživné na syna, avšak žiadal zohľadniť, že vykonával trest odňatia slobody počnúc od 07.05.2013 do 22.07.2014 a jeho pracovná odmena bola veľmi nízka. Povinnosťou matky bolo uplatniť si výživné v Ústave na výkon trestu odňatia slobody O.. Matka si výživné neuplatnila, preto počas výkonu trestu odňatia slobody si vyživovaciu povinnosť plniť nemohol. Okresný súd Banská Bystrica uznesením č.k. XK/XX/XXXX-XX začal voči nemu konkurzné konanie. Napriek tomu, že v súčasnom období je jeho príjem v cudzine dobrý, z jeho mzdy sú vykonávané zrážky, ktoré sa pohybujú od sumy 350 do 450,- Eur mesačne. Zo mzdy si pre svoju osobnú potrebu necháva sumu priemerne mesačne 600,- Eur. Každý týždeň dochádza do miesta trvalého pobytu vo L. Q., s čím sú tiež spojené výdavky súvisiace s cestovným. Vyživovaciu povinnosť má len k tomuto jednému dieťaťu. Vlastní osobné motorové vozidlo Škoda Oktávia rok výroby 2009. Výživné za rok 2015 zaplatil. Doklady o platbách výživného nemá.

Kolízny opatrovník prešetril pomery v domácnosti matky. V písomnej správe konštatuje, že X. E. býva v byte, ktorý pozostáva z kuchyne, troch izieb a príslušenstva. Domácnosť udržiava v čistote a v poriadku. Spolu s ňou býva maloletý D. E., nar. XX.XX.XXXX a maloletá F. N., nar. XX.XX.XXXX. Dieťa navštevuje anglický jazyk, materskú škôlku, matka má zvýšené náklady s nákupom liekov a výživových doplnkov, pretože maloletý Adam má oslabenú imunitu a pravidelne sa lieči.

Dokazovanie súd vykonal výsluchom rodičov, maloletého dieťaťa, potvrdením o mzde otca dieťaťa, zmluvy o nájme bytu, správy Mesta L. Q., Obce I., správy, ktorú vypracovalo Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže, Šagátova 1, Bratislava, Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Veľký Dvor 12, Želiezovce, správy o prešetrovaní pomerov, ktorú vypracoval kolízny opatrovník, pripojeného spisu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. XK/XX/XXXX, pripojeného spisu Okresného súdu Lučenec sp. zn. 7P/39/2013, 9P/32/2014, na základe čoho bol zistený nasledovný skutkový stav.

Maloletý D. E. sa narodil zo vzťahu X. E. a V. V., ktorá skutočnosť bola preukázaná z rodného listu maloletého D.. Rodičia dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti. Výchovu maloletého D. E. zabezpečuje matka sama. Napriek tomu, že má evidovaný trvalý pobyt na adrese I. XXX, zdržuje sa v K. v byte, ktorý pozostáva z kuchyne, troch izieb a príslušenstva. Medzi matkou dieťaťa a E. E. ako prenajímateľkou bola uzavretá dňa 28.06.2013 zmluva o nájme bytu. Matka dieťaťa platí prenajímateľke nájomné v sume 310,- Eur mesačne.

Z pripojeného spisu Okresného súdu v Lučenci sp. zn. 7P/39/2013 bolo preukázané, že matka má vyživovaciu povinnosť k ďalšiemu dieťaťu maloletej F. N., nar. XX.XX.XXXX. Otcom tohto dieťaťa je R. N., nar. XX.XX.XXXX. Rozsudkom zo dňa 28.10.2013 č.k. 7P/39/2013-101 súd schválil dohodu rodičov v takom znení, že zvýšil výživné na maloletú F. N., nar. 13.04.2007 zo sumy 100,- Eur mesačne na sumu 190,- Eur mesačne počnúc od 01.09.2013. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 26.11.2013.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec potvrdzuje, že matka dieťaťa je evidovaná ako nezamestnaná od 05.08.2015 stále.

Generálne riaditeľstvo zboru väzenskej a justičnej stráže, Šagátova 1, Bratislava uvádza, že V. V. bol vo výkone trestu odňatia slobody od 22.02.2011 do 22.07.2014.

Ústav na výkon trestu odňatia slobody, Veľký Dvor 12, Želiezovce potvrdzuje, že otec dieťaťa bol pracovne zaradený od 30.10.2013 do 11.03.2014 a od 19.03.2014 do 22.07.2014. Priemerný mesačný čistý príjem za obdobie od októbra 2013 do júna 2014 činil 104,- Eur.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. XK/XX/XXXX bolo preukázané, že uznesením č.k. XK/XX/XXXX-19 bolo začaté konkurzné konanie voči dlžníkovi V. V., nar. XX.XX.XXXX.

Otec dieťaťa sa po ukončení výkonu trestu odňatia slobody zamestnal v cudzine. Jeho príjem sa pohybuje priemerne okolo sumy 1.100,- Eur mesačne. Zo mzdy sú mu vykonávané zrážky z toho dôvodu, že na jeho majetok bol vyhlásený konkurz. Okresný súd Banská Bystrica otvoril malý konkurz a do funkcie správcu konkurznej podstaty ustanovil Q., Q..T. so sídlom kancelárie Žarnovica, Bystrická 1.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrenie neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti. Výchovu dieťaťa zabezpečuje matka. Kolízny opatrovník prešetril pomery v domácnosti matky a zistil, že má vytvorené dobré materiálne podmienky pre výchovu dieťaťa. Býva v byte, ktorý pozostáva z kuchyne, troch izieb a príslušenstva. Spolu s matkou a maloletým D. E. býva maloletá F. N., nar. XX.XX.XXXX. Pri rozhodovaní o tom, komu sa má dieťa zveriť do osobnej starostlivosti, súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia. Maloletý D. je vzhľadom na svoj vek odkázaný predovšetkým na materinskú starostlivosť. Navyiac medzi matkou a dieťaťom sú vytvorené silné citové väzby, pretože otec dieťaťa bol dlhší čas vo výkone trestu odňatia slobody. Na strane matky sú teda vytvorené lepšie predpoklady pre starostlivosť o syna. Navyiac otec dieťaťa s takýmto riešením súhlasil, pretože v súčasnosti pracuje v cudzine a o D. by sa nevedel osobne starať.

Súčasne súd rozhodol o povinnosti otca platiť výživné, pričom vychádzal z vyššie citovaných zákonných ustanovení, ktoré aplikoval na zistený skutkový stav. Prispievať na výživu svojich detí je zákonnou

povinnosťou obidvoch rodičov a ak si túto povinnosť rodičia neplnia, môže súd prípadne aj bez návrhu určiť rozsah vyživovacej povinnosti. Výživné má vždy prednosť pred inými výdavkami rodičov, pričom súd nezohľadňuje ani také výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Výživné možno priznať späťne za obdobie troch rokov pred podaním návrhu na súd.

Súd zdôrazňuje, že matka dieťaťa sa o maloletého D. osobne starala, takže si plnila vyživovaciu povinnosť poskytovaním vecných plnení (bývanie, zabezpečenie stravy, nákup ošatenie, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a podobne).

Otec sa o dieťa osobne nestaral, takže jeho povinnosťou je prispievať na výživu dieťaťa výživným podľa kritérií, ktoré určuje Zákon o rodine. Za schopnosti každého rodiča je potrebné považovať jeho reálny príjem.

Súd určil výživné späťne za obdobie troch rokov od podania návrhu: 03.11.2015, teda od 03.11.2012. Otec dieťaťa vykonával trest odňatia slobody od 22.02.2011 do 22.07.2014. Objektívne v tomto období nemohol dosahovať vyšší príjem ako ten, ktorý mohol dosiahnuť po zaradení do práce Ústavom na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce. V možnostiach a schopnostiach otca bolo v tomto období plniť si vyživovaciu povinnosť len v minimálnom rozsahu, čo zodpovedá 30 % zo sumy životného minima. Za november 2012 to bola suma 26,65 Eur, za december 2012 suma 26,65 Eur, za obdobie od 01.01.2013 do 30.06.2013 to bola suma 26,65 Eur za každý mesiac zvlášť, teda 159,90 Eur ($26,65 \times 6 = 159,90$ Eur), za obdobie od 01.07.2013 do 31.12.2013 výživné činí 27,13 Eur za jeden mesiac, celkom 162,78 Eur ($27,13 \times 6 = 162,78$ Eur). Výživné za obdobie od 01.01.2014 do 31.12.2014 činí 27,13 Eur za jeden mesiac, celkom 325,56 Eur ($27,13 \times 12 = 325,56$ Eur). Matka dieťaťa potvrdila, že za obdobie od 01.01.2015 do 31.12.2015 si otec dieťaťa vyživovaciu povinnosť splnil. Za toto obdobie súd zameškané výživné neurčil.

Počnúc od 01.01.2016 je otec dieťaťa povinný prispievať na výživu maloletého D. E. sumou 150,- Eur mesačne. Otec dieťaťa sa zamestnal. Počnúc od 17.08.2015 dosahuje pravidelný mesačný príjem. Za mesiac október 2015 príjem otca činil 1.196,78 Eur, za mesiac november 2015 príjem otca činil 872,89 Eur. Otec môže platiť výživné 150,- Eur mesačne, počnúc od 01.01.2016, pretože má vyživovaciu povinnosť len k tomuto jednému dieťaťu. Matka má zvýšené výdavky, pretože syn má zníženú imunitu a musí kupovať lieky, prípadne iné pomôcky. Výživné má slúžiť nielen na zabezpečenie stravovania, ošatenia, ale aj na primerané kultúrne a športové vyžitie dieťaťa. Matka má záujem, aby syn navštevoval výuku anglického jazyka prípadne záujmové krúžky. Takto určené výživné otec dieťaťa môže platiť bez ohrozenia vlastnej životnej úrovne. Zročné výživné za obdobie od 03.11.2012 do 31.03.2016 vo výške 1.001,54 Eur súd povolil otcovi platiť v mesačných splátkach 50,- Eur až do úplného vyrovnania pod následkom straty výhody splátok. Zároveň súd rozhodol o spôsobe platenia bežného výživného.

O trovách konania súd nerozhodoval podľa § 146 ods. 1 písmeno c) Občianskeho súdneho poriadku.

Z týchto dôvodov súd rozhodol tak ako to vyplýva z výrokovej časti rozsudku.

Podľa § 154 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku, prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd Banská Bystrica, a to písomne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáhať.

Odvolaie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis odvolania. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods.2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 221 ods. 1 súd rozhodnutie zruší, len ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- j) bol odvolacím súdom schválený zmier.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.